

Manual del comerç sostenible i eficient

TALLER D'OCUPACIÓ DONES DE NULES II

Índex

DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE 1

¿QUÈ ÉS EL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE?

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA 2

¿PER QUÈ ÉS IMPORTANT L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA PEL COMERÇ?

USOS EFICIENTS 3

A LA ILLUMINACIÓ
A LA CLIMATITZACIÓ
ALS EQUIPS DE FRED
A L'ÀILLAMENT

GESTIÓ DE L'AIGUA 4

¿PER QUÈ PRESTAR ATENCIÓ A LA GESTIÓ DE L'AIGUA AL COMERÇ?

BONES PRÀCTIQUES 5

BONES PRÀCTIQUES PER A QUE EL TEU COMERÇ SIGA EFICIENT I SOSTENIBLE

Desenvolupament sostenible

¿QUÈ ÉS EL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE?

Una definició bàsica però força representativa del concepte de sostenibilitat seria aquell desenvolupament i creixement que satisfà les necessitats econòmiques i socials presents amb respecte al medi ambient i sense posar en risc la capacitat de les generacions futures i el futur dels recursos naturals.

El desenvolupament sostenible és aquell que ha de garantir l'equilibri entre el creixement econòmic, la cura del medi ambient i el benestar de la societat.

Tan senzill i tan complicat alhora!

El concepte apareix per primera vegada el 1987 amb la publicació de l'Informe Brundtland que alertava de les conseqüències negatives que sobre el medi ambient té el desenvolupament econòmic i la globalització.

Actualment molts dels reptes a què s'enfronta l'ésser humà, com el canvi climàtic, les desigualtats, el dèficit d'aigua... només es poden resoldre des d'una perspectiva global i promovent el desenvolupament sostenible i la seva aposta pel progrés social, el creixement econòmic i l'equilibri mediambiental.

A l'esmentat informe s'apuntaven possibles solucions als problemes derivats de la industrialització i del creixement de la població.

Eficiència energètica

¿PER QUÈ ÉS IMPORTANT L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA PER AL COMERÇ?

L'eficiència energètica és aquella pràctica que té com a objectiu reduir el consum d'energia i optimitzar-ne l'ús en el desenvolupament de l'activitat econòmica sense que minven les prestacions i els serveis.

El petit comerç evoluciona en la direcció adequada reduint progressivament l'impacte de les seves operacions.

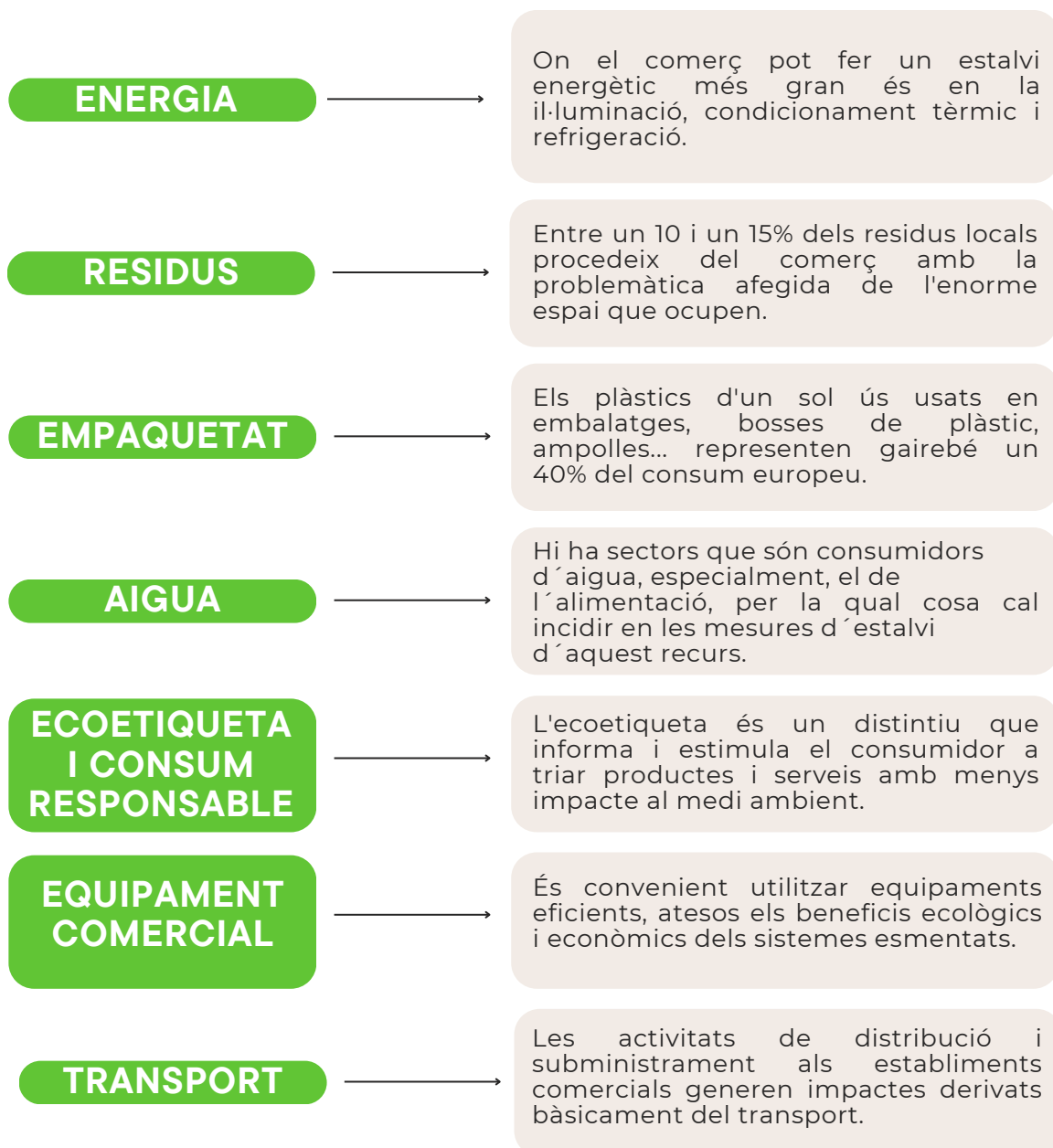
Això respon en gran mesura a l'adaptació creixent a la regulació mediambiental, al desenvolupament de tecnologies cada cop més eficients i també a les decisions ètiques pròpies dels empresaris i a la seva capacitat de projectar les preferències dels consumidors que valoren de forma creixent els productes considerats ecològics i sostenibles, o els anomenats productes verds.

A més per a un comerç són molts els beneficis que té ser sostenible i compromès i aquí te'n deixem alguns:

- És més rendible i permet estalviar a les factures.
- La utilització de materials de construcció i el disseny sostenible permeten allargar la vida útil de les instal·lacions, amortitzant la inversió en un període més curt.
- El consum responsable és un motiu de compra cada cop més estès.
- El compromís amb el medi ambient és cada cop més necessari.

L'economia circular és un concepte molt relacionat amb l'eficiència i l'aprofitament al màxim dels recursos com aigua i energia, així com amb concedir una segona oportunitat a aquells productes que rebutgem.

Els àmbits més destacats en què el comerç ha d'incidir en l'eficiència energètica perquè són els que concentren els problemes mediambientals principals són:

Usos eficients

Per a que un comerç siga sostenible cal que estableixa un pla d'estalvi energètic orientat a reduir el consum energètic i la seva gestió de residus adoptant mesures a escala.

És convenient que es faça un pla d'estalvi energètic basat en objectius realistes que permeten el control real del consum, per exemple de forma mensual, a les diferents àries de l'establiment.

Et proposem un pla d'estalvi energètic senzill basat en usos eficients a:

IL·LUMINACIÓ

CLIMATITZACIÓ

FRED INDUSTRIAL

AÏLLAMENT

IL·LUMINACIÓ

En el comerç cal parar atenció a la il·luminació perquè el consum energètic és, en la majoria dels casos, la despesa més gran que té un establiment. Però a més una bona il·luminació influeix en l'experiència de compra, crea diferents espais i visibilitza productes per la qual cosa facilita la feina tant dels clients potencials com dels mateixos companys.

Disminuir el consum en electricitat és un objectiu que s'ha de contemplar al pla d'estalvi energètic de qualsevol comerç.

CONFIA EN ELS PROFESSIONALS PER REVISAR ELS TEUS EQUIPS, INSTAL·LACIÓ, POTÈNCIA I FACTURES, AIXÍ COM PERQUÈ ESTABLEIXEN ELS PUNTS FORTS I FEBLES DEL TEU ESTABLIMENT.

AMB LA INFORMACIÓ PODRAN ESTABLIR UN PLA DE REDUCCIÓ DEL CONSUM I, PER TANT, DE LA DESPESA QUE SUPOSA PEL TEU COMERÇ.

¿CÓM POTS REDUIR EL CONSUM ELÈCTRIC AL TEU COMERÇ?

- **REVISA LA TEVA INSTAL·LACIÓ ELÈCTRICA I LA POTÈNCIA CONTRACTADA**

És convenient realitzar una auditoria per comprovar l'estat de la instal·lació i identificar les necessitats de les diferents àries del teu establiment, atès que cadascuna requerirà un tractament d'il·luminació i de consum diferents.

- **INSTAL·LA UN ENLLUMENAT EFICIENT I ADEQUAT A LES NECESSITATS DE CADA ESPAI**

Hi ha diferents solucions que es poden adaptar al teu model de negoci: els llums de baix consum i el sistema led permeten grans estalvis en el consum.

- **POSA EN MARXA LES MESSURES I COMUNÍCALES AL PERSONAL**

Engega totes les mesures adoptades perquè faciliten el teu objectiu de reduir el consum energètic.

Els canvis, per petits que semblen, poden ser molt valuosos en la reducció de la factura. És important que el teu entorn els conega i els aplica.

- **TRIA BE LES LLUMS A INSTAL·LAR PER GUANYAR EN EFICIÈNCIA**

Heu de triar llums que s'adeqüin a les vostres necessitats. Tingueu en compte la reproducció del color, que es mesura mitjançant l'Índex de Rendiment en Color (IRC o Ra). El valor màxim que reproduïx la llum natural del sol equival a 100. Menys de 60 IRC és una il·luminació pobre mentre que entre 60 i 80 és bona; entre 80 i 90 molt bona i superior a 90 és excel·lent. En espais interiors no és aconsellable utilitzar índexs per sota de 80 Ra.

- **BUSCA SEMPRE LETIQUETA ENERGÈTICA**

A la caixa del llum que decideixis adquirir ha de figurar l'etiqueta energètica. En una escala per abecedari, la més eficient és la classe A i la F la menys. Les làmpades de baix consum o led són més cares inicialment, però duren més i gasten menys.

- **APOSTA PER ENCESOS AUTOMÀTICS I SISTEMES REGULATS**

Pots utilitzar sensors de presència a zones on no hi hagi un trànsit continu; instal·lar interruptors dirigits; o llums a zones concretes de l'establiment per no mantenir encensos, de manera simultània, lluminàries que no necessitem. Així mateix, pots instal·lar reguladors d'ús en funció de la llum natural rebuda; o temporitzadors i sistemes de lluminositat a l'apartador, per citar-ne algun exemple.

- **NETEJA I MANTENIMENT**

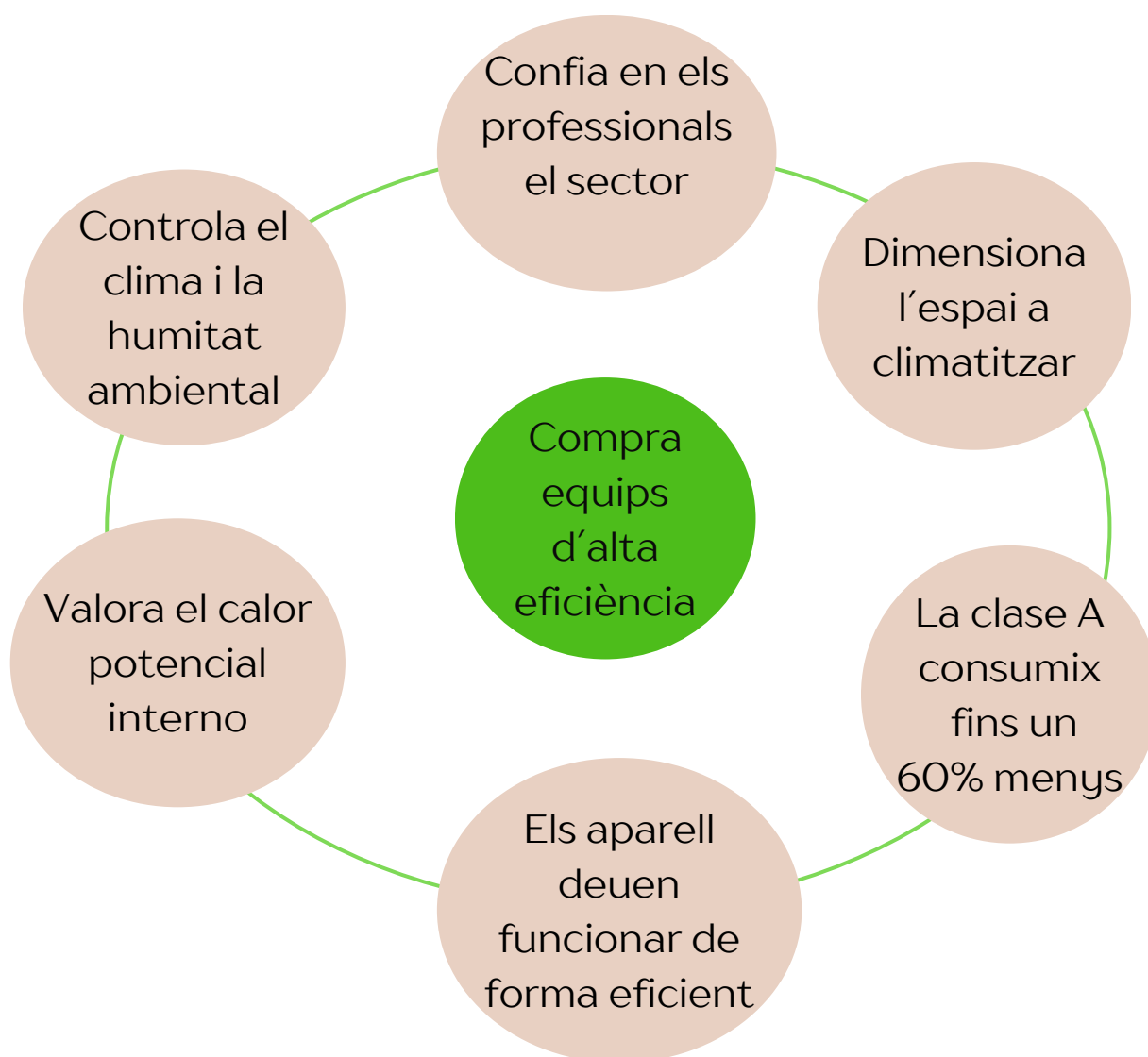
És convenient que neteges i mantingues les lluminàries i els llums de forma habitual amb l'objectiu d'aconseguir un millor rendiment dels sistemes d'il·luminació i, alhora, prevenir el deteriorament de la instal·lació.

CLIMATITZACIÓ

La climatització no és un tema baladí per al comerç ja que ajuda a:

- Crear atmòsfera
- Influir al grau de confort de l'establiment
- Millorar el rendiment de l'equip de treball

RECOMANACIONS PER A REDUIR EL CONSUM

ASPECTES A TENIR EN COMPTE

Un cop comprat un aparell de climatització i/o refrigeració és convenient tenir en compte els aspectes següents:

Temperatura

Cal ajustar la temperatura correctament a cada espai i en cada moment per aconseguir un benefici econòmic i ambiental. La diferència d'un grau centígrad pot suposar una variació de fins a un 8% del consum total d'energia.

Sistemes de gestió

Pots regular l'acondicionament tèrmic del teu local amb termòstats a 20° a l'hivern i a 25° a l'estiu; i instal·lar un regulador per a la caldera o programar una desconexió de 30 minuts al sistema de climatització.

Tarifa horaria

Si tens sistema de calefacció elèctric per acumulació i l'utilitzes només algunes hores durant la jornada, recorda que amb una tarifa de discriminació horària consumeixes la mateixa energia però reduïxes la teva factura de forma considerable.

Ventilació

A primeres hores del matí cal obrir a l'estiu i tancar a l'hivern. A l'estiu amb l'ajuda d'un ventilador es redueix la sensació de temperatura entre 3°C i 5°C, amb la qual cosa aconseguixes menys consum elèctric i una reducció de la teva factura.

Calderes de condensació

Tot i que les calderes de condensació requereixen inicialment una inversió, la veritat és que amb el seu ús s'aconsegueix un estalvi de fins a un 25%, per la qual cosa el resultat és un termini d'amortització relativament curt.

Manteniment

És important que facis un manteniment adequat dels sistemes de calefacció i refrigeració amb la neteja de filtres, almenys una vegada al mes, de condensadors i evaporadors. Tracta d'evita un mal aïllament.

FRED INDUSTRIAL

Per què és important parar atenció als equips que generen fred del comerç?

Podeu representar un percentatge molt elevat de la factura; al sector de l'alimentació per citar un exemple suposa el 65% del consum total de l'energia.

L'optimització dels equips de fred té una repercussió directa a l'estalvi energètic i afavoreix el consum responsable.

Com es pot reduir el consum generat pels equips de fred als establiments?

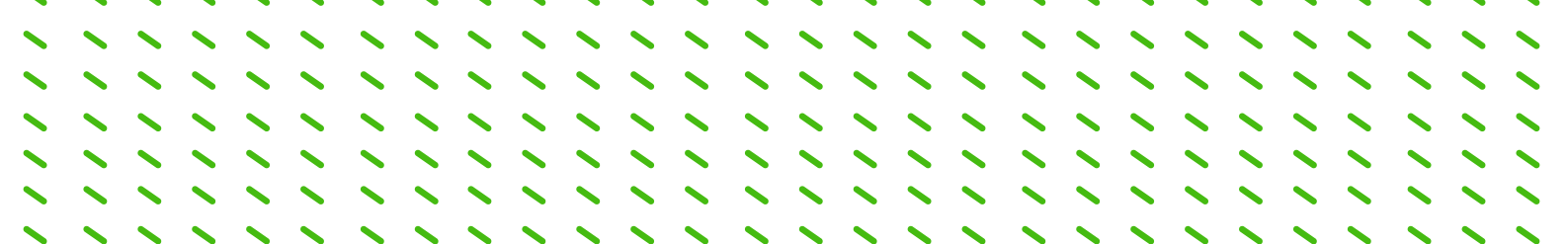

Consulta'n sempre l'eficiència energètica; recorda que si tens instal·lat un equip de fred amb més de 10 anys de vida, ja no és tan eficient i el consum serà més elevat.

No sobredimensioneu l'equip de fred. Si consideres que no ho ompliràs al complet, és preferible adquirir-ne un de més petit.

Ajusta la temperatura dels aparells de fred industrial, ja siguin frigorífics, congeladors o baguls, entre d'altres. Recorda que el control del termòstat evita l'augment de consum i que una cambra frigorífica programada 5° per sota del que és necessari incrementa el consum d'energia en un 25%.

Instal·la el teu equip de fred allunyat de fonts de calor perquè això facilita que treballen millor i que en consumeixin menys.

Intenta obrir el mínim possible l'equip de fred i només el temps que siga estrictament necessari. Tingues en compte que les frigories surten a l'exterior i per conservar la temperatura, no poden fer-ho altrament que incrementant el consum.

És important, doncs, programar l'obertura de les cambres frigorífiques en la mesura que siga possible.

També has de tenir en compte el manteniment dels equips de forma periòdica, ja que això permet un millor funcionament, una vida útil més extensa i un consum mínim.

Adquireixen importància les revisions periòdiques per garantir el bon estat dels tancaments que eviten fugites de fred com la programació del desgavell: una màquina amb gel consumeix més energia.

No oblidés confirmar que el contracte amb la companyia comercialitzadora és la millor opció. Atès que les instal·lacions de fred estan en funcionament durant 24 hores tenir un bon contracte, amb una tarifa beneficiosa, pot suposar un estalvi important.

Les innovacions tecnològiques aplicades a millorar l'eficiència dels aparells elèctrics ens han portat a importants reduccions de consum i a minimitzar el canvi climàtic i la degradació ambiental.

Il.luminació
led

Termostats
intel.ligents

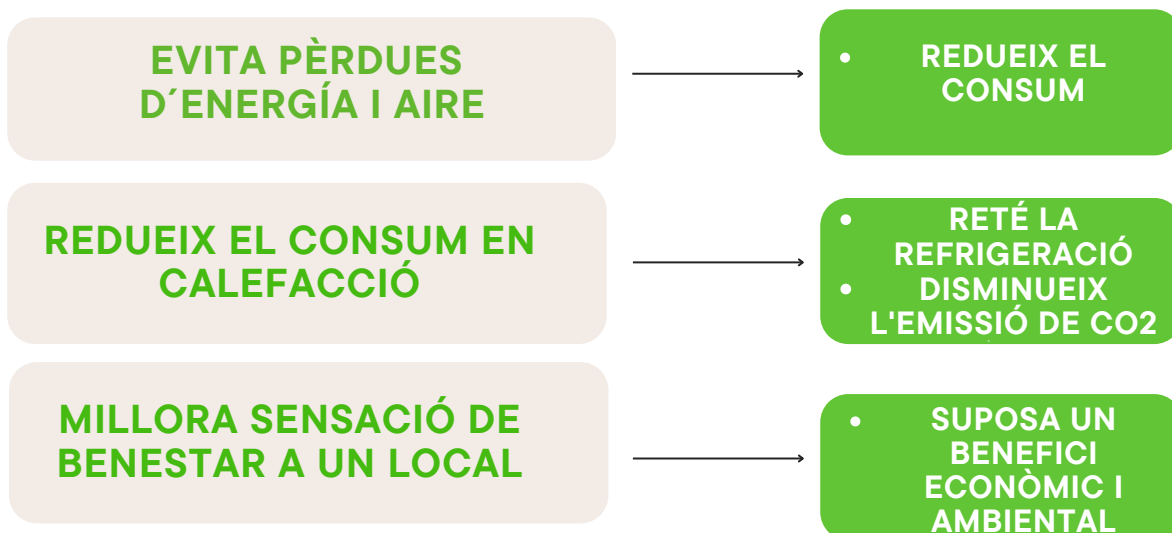
Panels solars

Xarxes
intel.ligents

Sistemes de
gestió
intel.ligents

AÏLLAMENT

USOS EFICIENTS

MILLORA DEL RENDIMENT

REVISA L'ESTAT DE LES FINESTRES, PORTES I VIDRES, ESPECIALMENT, A LES ZONAS DE TANCAMENT

SUPERVISA L'AÏLLAMENT DE PARETS, MURS, FAÇANA, SOSTRE...

PRESTA ATENCIÓ ALS PUNTS D'ACCÉS A L'ESTABLIMENT PER EVITAR LES FUGUES DE CALOR I FRED

Els sistemes de tancaments automàtic redueixen la pèrdua de calor

Una porta doble o un vestíbul minimitza l'entrada d'aire

Les cortines d'aire a les portes redueixen la pèrdua d'energia

INVERTEIX A L'AÏLLAMENT DE FINESTRES I VIDRES

Els vidres de dues o més capes augmenten l'aïllament termal

La baixa emissivitat redueix la pèrdua de calor un 11%

Hi ha vidres i làmines de baixa emissivitat en tonalitat transparent

CUIDA L'AÏLLAMENT DE PARETS I SOLS

Un sostre aïllant fals pot suposar fins a un 15% d'estalvi d'energia

Aïlla el terra si a sota tens un soterrani; l'estalvi pot ser de fins a un 8%.

Gestió de l'aigua

¿PER QUÉ ES IMPORTANT LA GESTIÓ DE L'AIGUA AL COMERÇ?

- ÉS UN RECURS NATURAL VITAL I EL MÉS ESCÀS.
- LA REDUCCIÓ DEL SEU CONSUM SUPOSA BENEFICIS ECONÒMICS I AVANTATGES AMBIENTALS.
- COM MENYS ES CONSUMEIX, MENYS CABAL CAL DEPURAR DESPRÉS DEL SEU ÚS.
- EL CONSUM D'AIGUA CALENT ESTÀ ASSOCIAT A L'ESTALVI D'ENERGIA.

¿CÓM GESTIONAR DE FORMA ADIENT L'AIGUA A UN ESTABLIMENT?

- LOCALITZA EL COMPTADOR, LES CLAUS DE PAS I LA CLAU GENERAL.
- DETECTA POSSIBLES FUGUES OCULTES.
- VIGIL·LA L'ESTAT DE LES INSTAL·LACIONS.
- IMPLANTA HÀBITS RESPONSABLES EN CLIENTS I EMPLEATS.

- SUBSTITUEIX MÀNEGUES D'AIGUA PER ASPIRADORES, ESCOMBRES...EN ELS PROCESSOS DE NETEJA.
- UTILITZA LA TECNOLOGIA PER RACIONALITZAR EL CONSUM.
- INSTAL·LA DISPOSITIUS D'ESTALVI: AIREJADORS PER ALS GRIFS; POLSADORS DE PARADA VOLUNTÀRIA PELS INODORS...
- APLICA MILLORES QUE FACILITEN EL TRACTAMENT D'AIGUA RESIDUAL.
- EVITA L'ABOCAMENT PEL SOMIDER DE SUBSTÀNCIES QUE OBSTACULIQUEN EL TREBALL DE NETEJA DE L'AIGUA.
- UTILITZA DETERGENTS SENSE FOSFATS NI CLOR EN QUANTITATS MÍNIMES
- UTILITZA DISPENSADORS DE SABÓ FARCITS.

Bones Pràctiques

Podríem definir les Bones Pràctiques mediambientals com les accions que tenen com a objectiu reduir l'impacte ambiental negatiu que causen els processos productius.

L'acceptació de les Bones Pràctiques respon, bàsicament, a la simplicitat d'aquestes i al seu baix cost, així com a obtenir una resposta ràpida.

La implantació d'aquestes mesures permet:

- Reduir el consum i el cost de la gestió de residus com a aigua o energia, així com identificar els possibles subproductes.
- Minimitzar les emissions a l'atmosfera, sorolls i abocaments d'aigües.
- Millorar la competitivitat de l'empresa.
- Potenciar la imatge d'empresa eficient i sostenible amb l'impacte positiu en la influència en la tendència de consum.

IMPORTANT A TENIR EN COMPTE

Disseny i construcció

- Els espais diàfans permeten una distribució de la llum i una climatització adequades, sempre fent un ús intel·ligent de la llum natural.
- Utilitzar un bon aïllament terme evita la pèrdua de la calor a través de façanes, cobertes, terres i portes.
- Usar materials respectuosos amb l'entorn.

Eficiència energètica

- Utilitzar detectors de presència a les zones menys transitades.
- Millorar la il·luminació amb balastres electrònics que allarguen la vida dels llums.
- Optimitzar la climatització amb programadors horaris i amb làmines adhesives o altres elements que afavorisquen la protecció solar.

Reduir, reutilitzar i reciclar

- Emprar bosses i embalatges que siguin reutilitzables.
- Comprar productes amb envasos biodegradables o de fàcil reciclatge i de fàcil valorització.
- Usar dispensadors d'aliments a granel, evitant els individualitzats, per evitar en la major mesura els envasos plàstics d'un sol ús.

Implicació dels teus empleats i clients

- Convé aconseguir la implicació i el compromís, tant dels empleats com dels clients amb la realització d'accions que els motiven.
- Afavorir iniciatives com l'anomenada compra-truc, de manera que en comprar un producte nou, es pugui dipositar a l'establiment un altre que no s'utilitzi i pugui ser reciclat o reutilitzat per alguna ONG. Ens referim a roba, joguines, llibres...

